

Результати опитування керівників підприємств Вінницької області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2025 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в IV кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Вінницької області у IV кварталі 2025 року свідчать, що, незважаючи на війну, занадто високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії, а також брак кваліфікованих працівників, респонденти продовжували очікувати зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні, водночас стримано оцінювали перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося повільніше зростання цін. Девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – 31.8% (у попередньому кварталі – 63.6%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.8%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги: частка респондентів, які очікували, що зростання цін перевищить 10.0%, становила 72.7% (у III кварталі 2025 року – 77.3%), у цілому по Україні – 56.7%. Головними чинниками інфляції респонденти називали витрати на виробництво (відмітили всі респонденти), воєнні дії та їх наслідки (вплив цього чинника значно посилюється – до 72.7% відповідей порівняно з 45.5% у попередньому опитуванні) і курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 90.5% респондентів (у попередньому кварталі – 81.8%), у цілому по Україні – 87.9%;
- фінансово-економічний стан підприємств на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у III кварталі 2025 року – 13.6%) (таблиця), у цілому по Україні – 0.8%;
- зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку: баланси відповідей – 13.6% та 20.0% відповідно (у попередньому кварталі – 22.7% та 25.0% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – 9.6% та 11.7% відповідно;
- збільшення інвестиційних видатків як на машини, обладнання та інвентар, так і на виконання будівельних робіт: баланси відповідей – 23.8% і 14.3% відповідно (у III кварталі 2025 року – 26.3% і 26.3% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 7.0% та «мінус» 2.9% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 9.1% (третій квартал поспіль) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.8%;
- зростання цін на товари / послуги, що купують і продають підприємства нижчими темпами: баланси відповідей 81.8% та 72.7% (у попередньому кварталі – 90.9% та 86.4% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали, енергоносії, а також вартість трудових ресурсів (графік 7);
- зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 81.8% та 76.2% відповідно (у попередньому кварталі – 72.7% та 81.8% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежували воєнні дії та їх наслідки (вплив цього чинника посилюється – до 77.3% відповідей порівняно з 45.0% у попередньому опитуванні), занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також енергоносії, брак кваліфікованих працівників (графік 5).

Респонденти послабили оцінки щодо потреб підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Підприємства, що планували брати кредити (40.9% опитаних), обирали кредити виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти продовжували називати занадто високі ставки за кредитами, занадто складну процедуру оформлення документів, наявність інших джерел фінансування та надмірні вимоги до застави (графік 10).

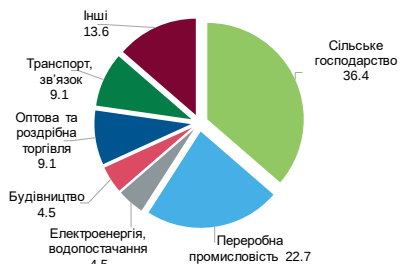
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 95.9%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

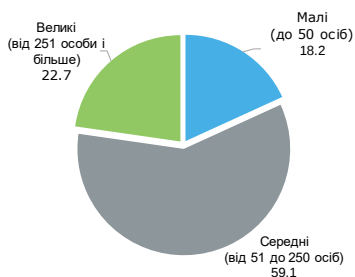
- підприємства мали певні фінансово-економічні труднощі: баланс відповідей – «мінус» 9.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 4.5%), у цілому по Україні – «мінус» 5.8%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 26.7%, у III кварталі 2025 року – «мінус» 25.0%;
- підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 18.2% (як у попередньому кварталі).

Паспорт вибірки^{1, 2}

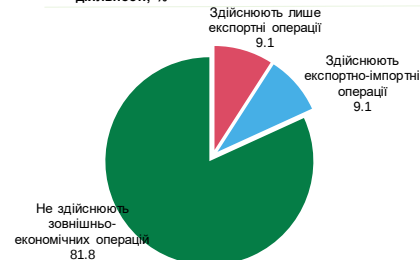
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

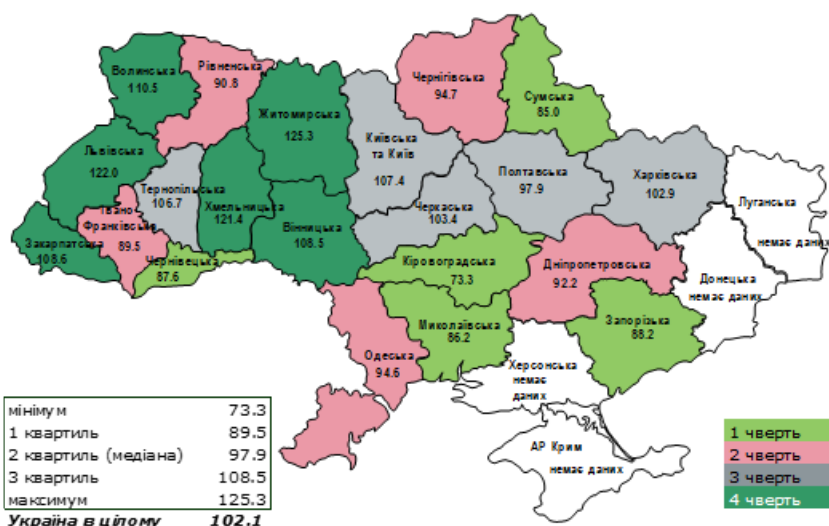

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–26 листопада 2025 року;
- опитано всього 22 підприємства;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

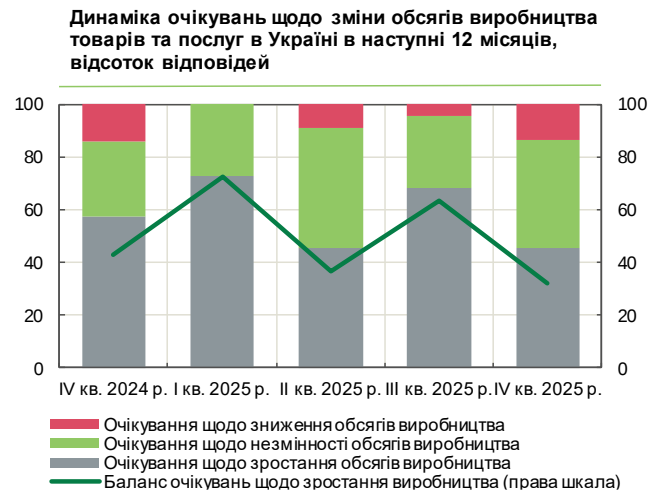
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.	IV кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	4.8	27.3	18.2	13.6	0.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	28.6	50.0	13.6	22.7	13.6
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	27.8	35.0	5.6	26.3	14.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	55.6	70.0	17.6	26.3	23.8
кількості працівників	0.0	0.0	-9.1	-9.1	-9.1

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

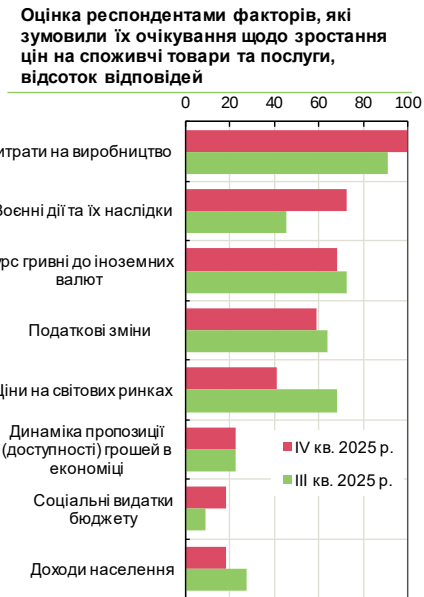
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

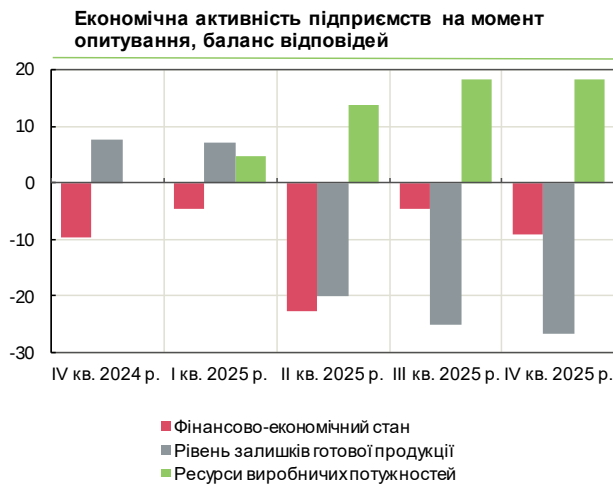
Графік 1

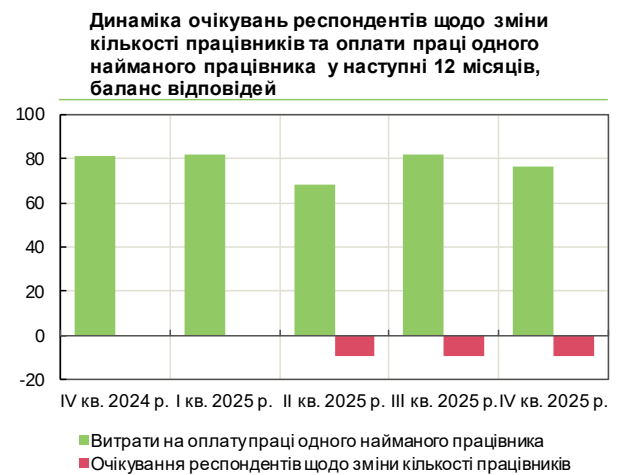
Графік 2

Графік 3

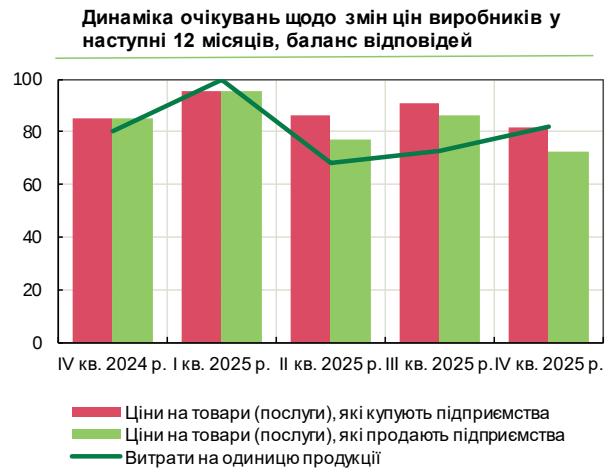
Графік 4

Графік 5

Графік 6

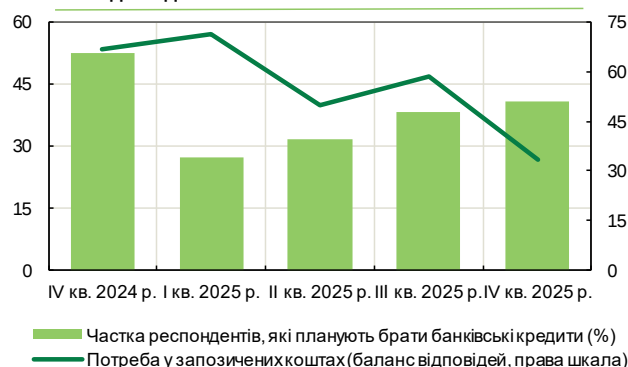
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

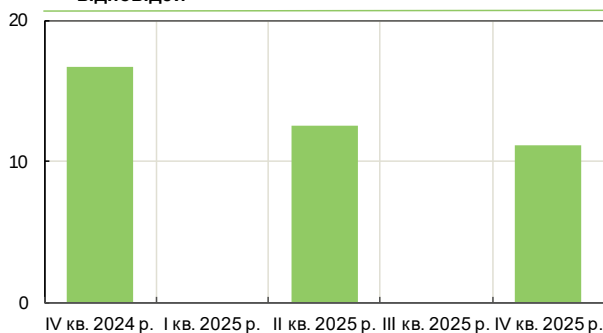
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

